

UZAKTAN EĞİTİM BÖTE ÖĞRENCİLERİN UZAKTAN EĞİTİM İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Özgür YILMAZ*, Banu ÖZKAN**

ÖZ

Bu araştırmada; Uzaktan Eğitim BÖTE öğrencilerinin uzaktan eğitimle ilgili görüşleri incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini 2012-2013 öğretim yılı bahar döneminde İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Uzaktan Eğitim Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri programında öğrenim gören 30 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma genel tarama modelinde bir çalışmadır. Ölçme aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan anket uygulanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 15 programı kullanılmıştır. İstatistiksel teknik olarak ise, yüzde ve frekans dağılımları incelenmiştir. Uzaktan eğitim sistemini tercih eden öğrencilerin yaş aralığı oldukça genç olup, çoğunluğu normal yükseköğrenim görme çağındadır. Ayrıca, öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminin tercih etme nedenlerine bakıldığında çoğunlukla uzaktan eğitimin bir işte çalışmalarına engel olmaması olduğu görülmektedir. BÖTE bölümündeki bazı dersler laboratuvar uygulamaları gerektirmektedir fakat uzaktan eğitim öğrencilerinin çoğu uzaktan eğitimin laboratuvar uygulaması gerektiren ve grup çalışması ile birlikte uygulama yapamıyor olmalarının derslerde başarılı olmalarına engel olmadığını düşünmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Öğrenci Görüşleri, BÖTE.

EXAMINATION OF COMPUTER EDUCATION AND INSTRUCTIONAL TECHNOLOGY STUDENT'S OPINIONS ON DISTANCE EDUCATION

ABSTRACT

In this study, Computer Education and Instructional Technology student's opinions on distance education are examined. The sample of this study is comprised of 30 students who are studying Distance Education Computer Education and Instructional Technology Education Program in Hasan Ali Yücel Faculty of Education of İstanbul University in the spring semester of 2012-2013 academic year. The study is an example of a general survey model. The questionnaire prepared by the researchers was employed as a measurement tool. SPSS 15 software was utilized for the analysis of the data. The percentage and frequency distributions were examined in terms of statistical techniques. Age range of students who prefer distance education system was rather young and most of them were in the age of normal higher education. Furthermore, it is seen that the reason why the students preferred distance education system was that distance education does not prevent them to work in a job. Several courses in the Computer Education and Instructional Technology Education department require laboratory applications. However, majority of the distance education students think that a lot of courses that require laboratory applications and that they have to do group work do not prevent them to be successful in their courses.

Keyword: Distance Education, Students Opinions, Computer Education and Instructional Technology.

* Yrd. Doç. Dr. ; İstanbul Üniversitesi, HAYEF, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, e-mail: oyilmaz@istanbul.edu.tr

** Arş. Gör. Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü, e-mail: banuozkan@marmara.edu.tr

GİRİŞ

Bilgi çağı ve bilgi toplumu tanımları, bilginin işlenmesinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin yoğun şekilde kullanılmasının bir sonucudur. Özellikle geçen yüzyılın ortalarından itibaren bilgi ve iletişim teknolojileri alanında yaşanan değişim ve gelişim hızı, bilginin akış hızını artırmıştır. Bunun sonucu olarak, eğitim kurumları aracılığıyla kazanılan bilgi ve becerilerin kişiler için ileriki dönemlerde geçerliğini ve yararlılığını yitirmiştir. Günümüz geleneksel eğitim sistemi, bilgi akış hızını yakalamada ve birbirinden farklı öğrenme biçimlerine sahip olan çok sayıda bireye nitelikli ve uygun maliyetle hizmet vermekte sınırlı kalabilmektedir. Bilgi teknolojileri alanında yaşanan değişim ve gelişim hızı ile geleneksel eğitim kurumlarında verilen bilgi ve becerinin değişim hızı arasında yaşanan uyum sorunu, yine değişimin hızında kitlelere eğitim hizmeti götürerek sorunu çözüme kavuşturmayı amaçlayan yeni bir yapıyla aşılabilecektir. Bu yeni yapıda şüphesiz ki ileri teknoloji ve de hızla sahip araçları eğitim amaçlı olarak kullanmakla olacaktır. Üniversiteler de teknolojik gelişimle beraber, modern insanın kendini yenileme ihtiyacına cevap vermede uzaktan eğitim sistemini kullanmaya başlamışlardır. Kuşkusuz uzaktan eğitimin ortaya çıkış nedeni, sadece modern insanın mesleki gelişiminde kendini geliştirme ihtiyacı değildir. Ancak günümüzde, uzaktan eğitiminden yararlananların büyük bir kısmı, çalışan ve çalışırken kendini geliştirme ihtiyacı duyan veya bir başka meslek sahibi olmaya çalışan bireylerden oluşmaktadır. Bu noktada, teknoloji destekli öğrenmeyi içeren uzaktan öğrenme ve uzaktan eğitim kavramları karşımıza çıkmaktadır (Ateş ve Altun, 2008; Polat ve Odabaş; 2008; Gökçe, 2008; Gülnar, 2008).

Uzaktan eğitimin tanımlarına bakıldığında pek çok yönüyle ortak tanımlamalar olduğu görülmektedir. Uzaktan eğitim, (a) Uzaklığın eğitim almaya engel olabileceği durumlarda, örneğin kırsal bölgede ve coğrafi açıdan uzak yerleşim yerlerinde yaşayan insanlar eğitimlerini sürdürmek üzere yeterli sayıda kaynak ve öğretmenden yoksun olmaları, (b) Fiziksel bir engeli ya da hastalığı nedeniyle eve bağımlı olan insanların eğitim gereksinimleri, (c) Örgün eğitime devam edememiş gençler ve kendilerini geliştirmek isteyen yetişkinlerin eğitim gereksinimleri gibi nedenlere bağlı olarak ortaya çıkmış olan bir eğitim modelidir (Newby, Stepich, Lehman ve Russell, 2006, Akt; Ateş ve Altun, 2008, s. 128). İşman (1998)'e göre ise, uzaktan eğitim, farklı ortamlarda bulunan öğrenci ve öğretmenlerin, öğrenme-öğretme faaliyetlerini, iletişim teknolojileri ve posta hizmetleri ile gerçekleştirdikleri bir eğitim sistemi olarak tanımlanabilir. Bir başka tanıma göre uzaktan eğitim, öğretmen ve öğrencilerin farklı mekanlarda buluşmaları durumunda, farklı teknolojilerden faydalanarak devam ettirilen eğitim faaliyetleridir. Geleneksel eğitimden en temel farkı, uzaktan eğitimde teknoloji temelli iletişim araçlarının kullanılmasıdır.

Gülmar (2008), yapılan tanımlamalarda ortak olarak göze çarpan özellikler şu şekilde sıralamıştır.

- Uzaktan eğitim sistemleri bilgi kaynaklarına ulaşmada ve öğrencilerini bu kaynaklara ulaştırmada etkin bir yöntem izler.
- Uzaktan eğitim sistemleri eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde teknolojiden en üst seviyede yararlanır.
- Uzaktan eğitim sürecinde öğrenci ve öğretici zaman ve mekân olarak bağımsızdırlar.

Bu tanımlardan ortak bir tanımlama yapılırsa; uzaktan eğitim, öğrenci ve öğretmenlerin zamandan ve mekandan bağımsız olarak bir araya geldikleri, teknoloji ve iletişim teknolojilerinin kullanılarak eğitim-öğretim ortamlarının düzenlendiği ve bir program içinde gerçekleştirilmesidir.

Bu çalışmanın amacı, uzaktan eğitim olarak eğitim gören BÖTE bölümü öğretmen adaylarının canlı dersler, yazılı materyaller, dersler ve genel problemler ile ilgili yardım alma, sınavlar, uzaktan eğitim sistemi ve BÖTE alan derslerine yönelik görüş ve beklentilerini belirlemeye yöneliktir.

YÖNTEM

Bu araştırmada; araştırmacılar tarafından hazırlanan genel, canlı derslere ilişkin görüşleri, öğrencilerin yazılı materyallere ilişkin görüş ve beklentileri, öğrencilerin ders ve genel problemleri ile ilgili yardım almaları, öğrencilerin sınavlar ile ilgili görüşleri, öğrencilerin uzaktan eğitim sistemine ilişkin görüş ve beklentileri ve BÖTE alan derslerine ilişkin görüş ve beklentileri hakkında öğrenci görüşleri alınmıştır.

Çalışma Grubu

Bu çalışmada araştırma örneklemini İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi 2012-2013 öğretim yılı bahar döneminde Uzaktan Eğitim Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitim programında öğrenim gören 30 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Öğrencilerin uzaktan eğitim sistemi hakkındaki görüşleri ile ilgili veri toplamak için bir anket hazırlanmıştır. Literatür taranarak daha önce bu konuda hazırlanmış anketlerden ve sorulan açık uçlu sorunun cevaplarından elde edilen kapalı uçlu sorularla 28 adet anket maddesi ortaya çıkarılmıştır. Bunun yanı sıra ankette, çeşitli karşılaştırmalar yapmak amacıyla, öğrencilerin cinsiyet, bölüm ve öğretim türü bilgilerine yönelik sorular da yer almıştır. Anket maddelerinin yanıtlanmasında beş dereceli ölçek kullanılmıştır. Bunlar “Kesinlikle Katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” olarak belirlenmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırmadan elde edilen verilerin çözümlemesinde çeşitli betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Çözümlemeler bilgisayarda SPSS 15 programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

Araştırmaya katılan uzaktan eğitim BÖTE öğretmeni adaylarına uygulanan araştırmacılar tarafından hazırlanan anketten elde edilen bulgulara aşağıda yer verilmiştir. Tablo 1’de araştırmaya katılan öğretmen adaylarının yaşlarına ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 1. Öğrencilerin yaş değişkenine göre dağılımına göre Yüzde (%) ve frekans Dağılımı

Yaş	Öğrenci Sayısı (f)	(%)
20'den küçük	10	33,3
20-24	19	63,3
35'den büyük	1	3,3
Toplam	30	100

Tablo 1'e bakıldığında öğretmen adaylarının % 63,3'ü 20-24 yaş, % 33,3'ü 20'den küçük yaş ve % 3,3'ü de 35'ten büyük yaş grubundandır. Bu bulgu, araştırma grubunun büyük bir bölümünün 20-24 yaş grubundan olduğunu ortaya koymaktadır. Uzaktan eğitim BÖTE öğretmeni adaylarının bir işte çalışma durumuna ilişkin bulgulara Tablo 2'de yer verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin bir işte çalışma durumu değişkenine göre Yüzde (%) ve frekans Dağılımı

Çalışma Durumu	Öğrenci Sayısı (f)	(%)
Evet, Tam Gün	16	53,3
Evet, Yarım Gün	4	13,3
Hayır	10	33,3
Toplam	30	100

Tablo 2'ye bakıldığında öğretmen adaylarının % 53,3'ü tam gün, % 33,3'ü hiç, % 13,3'ü de yarım gün çalışmaktadır. Bu bulgu, araştırma grubunun büyük bir bölümünün tam gün çalışmakta olduğunu ortaya koymaktadır. Uzaktan eğitim BÖTE öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim sistemini tercih etme nedenlerine ilişkin bulgulara Tablo 3'te yer verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminin tercih etme nedenlerine göre Yüzde (%) ve frekans Dağılımı

Uzaktan Eğitimi Tercih Etme Nedeni	Öğrenci Sayısı (f)	(%)
Bir Üniversite Diplomasına Sahip Olmak	8	26,7
Uzaktan eğitimin çalışmama engel olmaması	18	60
Puanımın Diğer Fakülteleri Kazanmaya Yetmemesi	4	13,3
Toplam	30	100

Tablo 3'e bakıldığında bu soruyu öğretmen adayları, % 60'ı uzaktan eğitimin çalışmama engel olmaması, % 26,7'si bir üniversite diplomasına sahip olmak, % 13,3'ü de puanım diğer fakülteleri kazanmaya yetmemesi şeklinde cevaplamışlardır. Bu bulgu, araştırma grubunun büyük bir bölümünün uzaktan eğitimi tercih etme nedenlerinin çalışmalarına engel olmamasından dolayı olduğunu ortaya koymaktadır. Uzaktan eğitim BÖTE öğretmeni adaylarının canlı derslere katılma sıklığına ilişkin bulgulara Tablo 4'te yer verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin canlı derslere katılma sıklığına göre Yüzde (%) ve frekans Dağılımı

Canlı derslere katılma sıklığı	Öğrenci Sayısı (f)	(%)
Sürekli katılırim	16	53,3
Ara sıra katılırim	9	30
Hiç katılmam	5	16,6
Toplam	30	100

Tablo 4'e bakıldığında öğretmen adaylarının % 53,3'ü sürekli katılmakta, % 30'u ara sıra katılmakta, % 16,6'sı da hiç katılmamaktadır. Bu bulgu, araştırma grubunun büyük bir bölümünün canlı derslere sürekli katılmakta olduklarını ortaya koymaktadır. Uzaktan eğitim BÖTE öğretmeni adaylarının canlı derslerde konuların ne derecede açık ve anlaşılır bir dille sunulduğuna ilişkin bulgulara Tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin canlı derslerde konular ne derece açık ve anlaşılır bir dille sunulmaktadır cevabına göre Yüzde (%) ve frekans Dağılımı

Canlı derslerin ne derece açık ve anlaşılır olduğu	Öğrenci Sayısı (f)	(%)
Pekçok	2	6,7
Çok	15	50
Orta	10	33,3
Az	3	10
Toplam	30	100

Tablo 5'e bakıldığında öğretmen adayları bu soruyu, % 50 çok, % 33,3 orta, % 10 az ve % 6,7 pekçok olarak cevaplamışlardır. Bu bulgu, araştırma grubunun büyük bir bölümünün canlı derslerin işlenişinde konuların açık ve anlaşılır olarak sunulduğunu ortaya koymaktadır. Uzaktan eğitim BÖTE öğretmeni adaylarının yazılı materyallerde kullanılan şekil, grafik şema ya da fotoğrafların öğrenmelerini ne derecede kolaylaştırdığına ilişkin bulgulara Tablo 6'da yer verilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Yazılı materyallerdeki şekil, grafik şema ya da fotoğraflar öğrenmenizi ne derecede kolaylaştırmaktadır? cevabına göre Yüzde (%) ve frekans Dağılımı

Yazılı materyallerdeki şekil, grafik şema ya da fotoğraflar öğrenmenizi ne derecede kolaylaştırmaktadır	Öğrenci Sayısı (f)	(%)
Pekçok	15	50
Çok	5	16,7
Orta	7	23,3
Az	3	10
Toplam	30	100

Tablo 6'ya bakıldığında öğretmen adayları bu soruyu, % 50 pekçok, % 23,3 orta, % 16,7 çok ve % 10 az olarak cevaplamışlardır. Bu bulgu, araştırma grubunun büyük bir bölümünün yazılı materyallerde kullanılan şekil, grafik ve fotoğrafların öğrenmelerini olumlu yönde etkilediğini ortaya koymaktadır. Uzaktan eğitim BÖTE öğretmeni adaylarının yazılı materyallerin konuyu öğrenmelerini ne derece kolaylaştırdığına ilişkin bulgulara Tablo 7'de yer verilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin yazılı materyal konuyu öğrenmenizi ne derece kolaylaştırıyor? cevabına göre Yüzde (%) ve frekans Dağılımı

Yazılı materyal konuyu öğrenmenizi ne derece kolaylaştırıyor?	Öğrenci Sayısı (f)	(%)
Pekçok	9	30
Çok	5	16,7
Orta	16	53,3
Toplam	30	100

Tablo 7'ye bakıldığında öğretmen adayları bu soruyu, % 53,3 orta, % 30 pekçok ve % 16,7 çok olarak cevaplamışlardır. Bu bulgu, araştırma grubunun büyük bir bölümünün yazılı materyallerin konuyu öğrenmelerini orta derecede kolaylaştırdığını ortaya koymaktadır. Uzaktan eğitim BÖTE öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim merkezinin ana sayfa üzerinden kendilerini bilgilendirmesinin yeterli olup olmadığına ilişkin bulgulara Tablo 8'de yer verilmiştir.

Tablo 8. Öğrencilerin uzaktan eğitim merkezinin ana sayfası üzerinden sizi bilgilendirmesi yeterli midir? cevabına göre Yüzde (%) ve frekans Dağılımı

Uzaktan eğitim merkezinin ana sayfası üzerinden sizi bilgilendirmesi yeterli midir?	Öğrenci Sayısı (f)	(%)
Pekçok	2	6,7
Çok	3	10
Orta	14	46,7
Az	11	36,7
Toplam	30	100

Tablo 8'e bakıldığında öğretmen adayları bu soruyu, % 46,7 orta, % 36,7 az, % 10 çok ve % 6,7 pekçok olarak cevaplamışlardır. Bu bulgu, araştırma grubunun büyük bir bölümünün uzaktan eğitim merkezinin ana sayfa üzerinden kendilerinin bilgilendirmelerini orta derecede olduğunu ortaya koymaktadır. Uzaktan eğitim BÖTE öğretmeni adaylarının sınavlarda sorulan soruların öğrenmelerini ne derecede etkilediğine ilişkin bulgulara Tablo 9'da yer verilmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin sınavlarda sorulan sorular öğrenme düzeyinizi ne derece ölçmektedir? cevabına göre Yüzde (%) ve frekans Dağılımı

Sınavlarda sorulan sorular öğrenme düzeyinizi ne derece ölçmektedir?	Öğrenci Sayısı (f)	(%)
Pekçok	9	30
Çok	15	50
Orta	5	16,7
Az	1	3,3
Toplam	30	100

Tablo 9'a bakıldığında öğretmen adayları bu soruyu, % 50 çok, % 30 pekçok, % 16,7 orta ve % 3,3 az olarak cevaplamışlardır. Bu bulgu, araştırma grubunun büyük bir bölümünün sınavlarda sorulan soruların öğrenmelerini iyi derecede ölçtüğünü ortaya koymaktadır. Uzaktan eğitim BÖTE öğretmeni adaylarının uygulama derslerinde grup çalışması yapamamalarının öğrenmelerini ne derecede etkilediğine ilişkin bulgulara Tablo 10'da yer verilmiştir.

Tablo 10. Öğrencilerin uygulama derslerinde grup çalışması yapamamak öğrenmenizi ne derece etkiliyor? cevabına göre Yüzde (%) ve frekans Dağılımı

Uygulama derslerinde grup çalışması yapamamak öğrenmenizi ne derece etkiliyor?	Öğrenci Sayısı (f)	(%)
Çok	4	13,3
Orta	5	10
Az	13	16,7
Hiç	8	43,3
Toplam	30	100

Tablo 10'a bakıldığında öğretmen adayları bu soruyu, % 43,3 hiç, % 16,7 az, % 13,3 çok ve % 10 orta olarak cevaplamışlardır. Bu bulgu, araştırma grubunun büyük bir bölümünün grup çalışması yapamalarının öğrenmelerini hiç etkilemediğini ortaya koymaktadır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Uzaktan Eğitim BÖTE öğrencilerinin uzaktan eğitimle ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla, 30 öğrenci üzerinde anket uygulanmıştır. Yapılan çalışmada kısaca şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Uzaktan eğitim sistemini tercih eden öğrencilerin yaş aralığı oldukça genç olup, çoğunluğu normal yüksek öğrenim görme çağındadır. Ayrıca, öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminin tercih etme nedenlerine bakıldığında çoğunlukla uzaktan eğitimin bir işte çalışmalarına engel olmaması olduğu görülmektedir. Öğrencilerin % 53,3'ü tam gün ve % 13,3'ü de yarım gün çalışmaktadırlar. Bu da öğrencilerin çoğunluğunun hem çalışıp hem de okumakta olduklarını göstermektedir.
- Öğrencilerin çoğunluğu canlı derse katılmaktadır. Bunun nedenleri; canlı derslerin saatlerinin öğrencilerin çalışma saatlerine uygun olması, canlı derste aklına takılan soruları öğretim üyesine anında sorabilmesi olabilir. Ayrıca, öğrencilerin çoğu canlı derslerde konuların açık ve anlaşılır bir dilde sunulduğunu belirtmişlerdir. Antalyalı (2004) yaptığı çalışmada, sınıf ortamındaki eğitimi destekleyen bir uzaktan eğitim uygulamasının etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.
- Öğrencilerin çoğunluğu yazılı materyallerdeki şekil, grafik ve fotoğrafların öğrenmelerini kolaylaştırdığını düşünmektedir. Ayrıca, öğrenciler yazılı materyallerin öğrenmelerini orta düzeyde kolaylaştırdıklarını ifade etmişlerdir. Bilginin görselleştirilmesi, öğrencinin yeni Materyali daha etkili öğrenmelerine ve düşünceler arası ilişkileri anlamlandırılmalarına yardımcı olur. Subaşı (2000)'a göre, teknolojinin eğitim ortamlarına girmesi, farklı öğrenci özelliklerine uygun öğretim materyallerinin tasarlanmasını sağlayarak öğretim ortamlarını zenginleştirmenin yanında öğretim ortamlarına ulaşılabilirliği kolaylaştırıp verimli öğrenme ortamlarının oluşmasına olanak vermektedir. Öğretim teknolojisi kullanılarak hazırlanan öğrenme ortamları çeşitli kaynaklar ile öğrenme-öğretme ortamlarını daha çok duyuya hitap eden çevreler haline getirerek, öğrenci motivasyon ve başarısını da

artırmaktadır. Bu bağlamda öğretim teknolojilerini yöneldikleri duyular dikkate alınarak incelendiğinde; görsel ortamlar, işitsel ortamlar, hem görsel hem de işitsel ortamlar olarak sınıflamak mümkün görünmektedir. Bu sınıflama doğrultusunda görsel ortamlar; kitaplar, yazı tahtaları, resimler, şemalar, grafikler, gerçek eşyalar veya bunların modellerini kapsamaktadır. İşitsel ortamlar ise radyo, plak, teyp ve ses bantları ile örneklendirilebilmektedir. Hem görsel hem de işitsel ortamları ise; film makinesi, hareketli filmler (animasyonlar), televizyon ve videoları içermektedir. Bu tür eğitim ortamları birden fazla duyuya hitap eden dolayısı ile birden fazla veri türünü kapsayan ortamlar olarak öne çıkmakta ve çoklu ortam olarak isimlendirilmektedir (Akkoyunlu ve Yılmaz, 2005,s. 9).

- Öğrencilerin çoğunluğu uzaktan eğitim merkezinin ana sayfa üzerinden kendilerini bilgilendirmesi yeterli olarak görmektedirler. Buna göre, uzaktan eğitim merkezinin öğrencileri çeşitli konularda bilgilendirmek üzere ana sayfa üzerinden yapmış olduğu duyurular yeterli ve zamanında yapılmaktadır.
- Öğrencilerin çoğunluğu sınavlarda sorulan soruların öğrenme düzeylerini iyi derecede ölçtüğünü düşünmektedirler. Öğrencilerin vize sınavları, online olarak belli bir süre verilerek yapılmaktadır. Final sınavları ise, dönem sonunda üniversitede yazılı sınav olarak yapılmaktadır.
- Öğrencilerin çoğunluğu uygulama derslerinde grup çalışması yapamıyor olmalarının öğrenmelerinin olumsuz yönde etkilendiğini düşünmemektedir. BÖTE bölümündeki bazı dersler laboratuvar uygulamaları gerektirmektedir. Fakat, uzaktan eğitim öğrencilerinin çoğu uzaktan eğitimin laboratuvar uygulaması gerektiren ve grup çalışması ile birlikte uygulama yapamıyor olmalarının derslerde başarılı olmalarına engel olmadığını düşünmektedirler. Araştırmaya katılan öğrenciler grup çalışması yapmamanın öğrenmelerini olumsuz etkilemediğini düşünseler de, literatür incelendiğinde grup çalışması, işbirlikli öğrenme ve yüzyüze iletişimin öğrenme üzerindeki etkisinin büyük olduğu görülmektedir. Johnson ve Johnson (1990)'a göre, işbirliğine dayalı öğrenmede öğrenenler verimli çalışmak zorundadırlar. Verimlilik grup üyelerinin fonksiyonları ile doğrudan ilgilidir. Grup sürecinin amacı, öğrenenlerin grup hedeflerinin gerçekleştirilmesine olan katkı ve çabalarının etkinleştirilmesini belirginleştirmek ve geliştirmektir (Johnson ve Johnson 1990,s.32). Çopur ve Moğol (2012) da yaptıkları araştırmada, fizik öğretmenliği öğrencilerinin işbirliğine dayalı yaklaşımla işlenen derste daha aktif olduklarını belirtmişlerdir.

KAYNAKÇA

- Akkoyunlu, B. Yılmaz, M. (2005). Türetimci Çoklu Ortam Öğrenme Kuramı Generative Theory Of Multimedia Learning. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28: 9-18.
- Antalyalı, Ö. L. (2004). *Uzaktan Eğitim Algısı Ve Yöneylem Araştırması Dersinin Uzaktan Eğitim İle Verilebilirliği*. Süleyman Demirel Üniversitesi, İşletme Bölümü Yüksek Lisans Tezi.
- Ateş, A. ve Altun, E. (2008). Bilgisayar Öğretmeni Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28 (3), 125-145.
- Çopur, T., Moğol, S. (2012). Fizik Eğitiminde İşbirliğine Dayalı Yaklaşımın Kullanılmasına Yönelik Öğrenci Görüşleri. *GEFAD/GUJDED*. 32.2, 251-266.

- Gökçe, A. (2008). Küreselleşme Sürecinde Uzaktan Eğitim. *D.Ü.Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*. 11, 1-12 .
- Gülнар, B. (2008). Bilgisayar ve İnternet Destekli Uzaktan Eğitim Programlarının Tasarım, Geliştirme ve Değerlendirme Aşamaları (SUZEP Örneği). *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 19, 259-273.
- İşman, A. (1998). *Uzaktan Eğitim*. Adapazarı: Değişim Yayınları, 1998.
- Johnson, D., W. Johnson, R. T (1990), "Cooperative Learning and Achievement", Cooperative Learning, Theory and Research, Ed. Shlomo Sharan, Praeger, USA, p.23-37.
- Newby, T. J., Stepich, D. A., Lehman, J.D. ve Russell, J. D. (2006). *Educational Technology for Teaching and Learning*. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Merrill Prentice Hall.
- Polat, C. ve Odabaş, H. (2008). Bilgi Toplumunda Yaşam Boyu Öğrenmenin Anahtarı: Bilgi Okuryazarlığı. *Küreselleşme, Demokratikleşme ve Türkiye Uluslararası Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Antalya (Turkey), 27-30 March 2008, 596-606.
- Subaşı G. (2000). Etkili Öğrenme: Öğrenme Stratejileri. *Milli Eğitim Dergisi*, 146 <http://yayim.meb.gov.tr/yayimlar/146/subasi.htm>